

KAJAANIN KAUPUNGINKIRJASTON TAPAHTUMIA VUOSIEN VARRELTA

- 1860 Perustettiin kansalle tarkoitettu lainakirjasto. Lainaustoimintaa hoiti ja valvoi seurakunta. Kirjasto toimi kaupunginkirjaston rinnalla ns. köyhäinkirjastona vuoden 1888 loppuun saakka.
- 1862 Kirkkoherra Anders Andelinin aloitteesta perustettiin Kajaanin ruotsinkielinen kirjasto. Kihlakunnassa asuville lähetettiin kirjat postitse. Kirjaston alkuna oli Kajaanin lukuyhdistys, eli Läseföreningen i Kajana, joka lakkautettiin vuonna 1874.
- 1863 Päätettiin maaseurakunnan ja kaupungin kirjastojen yhdistämisestä.
- 1878 Vuoden viimeisessä valtuuston kokouksessa 30.12. puheenjohtaja Alex Theslef ehdotti lukusalin perustamista Kajaaniin. Ehdotus hyväksyttiin ja lukusali pidettiin auki sunnuntai-iltoina ”turhuuden, raakuuden ja joutilaisuuden poistamiseksi”. Lukusalille myönnettiin kaksi huonetta kansakoulusta, joka sijaitsi Kauppakadun ja Kirkkokadun kulmauksessa. Lukusalin yhteyteen syntyi itsestään kirjasto. Kaupungin kassasta myönnettiin lukusalille ja kirjastolle jatkuvana vuotuisena avustuksena 60 markkaa. Huoneisiin kaupunki kustansi valon ja lämmön. Kirjastoa nimitettiin kansankirjastoksi.
- Felix Ahonen mainitsee Kajaanin kaupungin historiassa, että kirjasto alun perin sijaitsi vanhana kirjastotalona tunnetussa rakennuksessa Brahenkadun varrella, mutta siirtyi kansakoulun mukana alkeiskoulun rakennukseen Kauppakadun ja Kirkkokadun kulmaukseen.
- 1880 Hyväksyttiin ja allekirjoitettiin kansankirjaston säännöt.
- Kansankirjaston ja lukusalin hoitajaksi valittiin neiti Ida Lundeman 25 markan kuukausipalkalla.
- 1882 Kirjastossa oli kirjoja 225 kpl, lainauksia 462 ja sanomalehtiä tilattu 7 kpl.
- 1887 Kajaanilaiset saivat lukea seuraavia lehtiä: Uusi Suometar, Oulu lehti, Savo, Matti Meikäläinen, Aamun Airut, Sanansaattaja, Sirkka, Uljas, Kansakoulun lehti, Kyläkirjaston kuvalehti, Teollisuuslehti ja Lähetysseuran lehti.
- 1893 Kauppakadun ja Kirkkokadun kulmauksen tontille valmistui rakennus kirjastolle, lukusalille ja voimistelusalille.
- 1894 Kirjastonhoitajaksi valittiin satulaseppä J. Fagerlund.
- 1900 Kajaanissa oli asukkaita 1264, mutta lainauksia yli 2500 eli noin kaksi lainausta asukasta kohti.
- 1911 Kirjasto siirtyi takaisin Brahenkadulle ns. vanhaan kirjastotaloon.
- 1914 Aikuisten lainamaksu oli 12 kopeekkaa vuodessa hopeana tai 1½ kopeekkaa kuukaudessa. Lastenosastolta lainamaksut oli poistettu.

- Opettajatar Hilma Roos valittiin uudeksi kirjastonhoitajaksi.
- 1926 Perustettiin rahasto uuden kirjastotalon rakentamista varten.
- 1929 Kajaanin maalaiskunnankirjasto aloitti toimintansa Teppanassa.
- 1934 Kirjastonhoitajana kaupunginkirjastossa aloitti neiti Elvi Envald.
Kirjaston kotiseutuosasto perustettiin Envaldin toimesta.
- 1935 Kajaanin maalaiskunnan piirikirjastot perustettiin Koutaniemelle, Kuluntalahteen ja Mainualle.
- 1937 Lehtilukusali siirrettiin erilleen muusta kirjastosta, kalustoa uusittiin, seiniä maalattiin ja yleensä viihtyvyyttä lisättiin.
- 1946 Lukusaliin tuli yli 70 lehteä.
- 1950 Maalaiskunnankirjasto avasi Torvelan piirikirjaston Jormualle. Seuraavina vuosina piirikirjastoja avattiin myös Rasimäkeen, Lahnasjärvelle ja Paltaniemelle.
- 1955 Tehtiin suunnitelma kirjastohuoneiston sijoittamisesta kaupunginvirastotalon yhteyteen.
- 1958 Saatiin Purolaan lainausasema kansakoulun yhteyteen.
- 1959 Kajaanin maalaiskunnankirjasto sai uudet tilat uudesta kunnantalosta.
- 1960 Kaupunginkirjaston 130 vuotta vanha talo korjattiin ja järjestettiin uudelleen.
Kirjastossa alettiin harjoittaa laajennettua kirjastotoimintaa, joka piti sisällään mm. yleisötilaisuuksia ja ryhmäkäyntejä.
Kirjastonhoitajaksi valittiin maisteri Maija Kauttula.
- 1961 Purolan lainausasema muutettiin sivukirjastoksi.
- 1962 Kaupunki sai lastenosastolle uudet tilat Kauppakatu 44:stä.
Laitoskirjastotoiminta aloitettiin kaupunginsairaalassa ja Kainuun synnytyslaitoksessa.
Lainauspiste avattiin kunnalliskodin sairasosastolla.
- 1963 Salmijärven sairaalan laitoskirjasto avattiin.
- 1964 Lautakunnan kokous tähdensi, että asianmukaiset kirjastohuonetilat olisi otettava kaupungin lähivuosien rakennusohjelmaan uutta kaupunginkirjastoa varten.
Purolan sivukirjasto muutti suurempiin tiloihin, mutta pysyi edelleen samassa rakennuksessa Makkolankadulla.
- 1965 Kajaanin kaupunginkirjastossa ylittyi 100 000 lainauksen raja.
- 1968 Kajaanin kaupunginhallitus asetti toimikunnan suunnittelemaan kirjastotaloa Kajaaniin.

- 1970 Pääkirjaston huoneisto muutettiin puulämmitteisestä sähkölämmitteiseksi.
Lehtikankaan sivukirjasto aloitti toimintansa.
Purolan sivukirjasto muutti uusiin tiloihin Länsitielle.
- 1971 Kajaanin maalaiskunnan kuusi sivukirjastoa lakkautettiin: Halla-ahon, Hannusrannan, Koutaniemen, Lahnasjärven, Lehtovaaran ja Rasimäen kirjastot. Jäljelle jäivät Jormuan, Kirkkoahon, Kuluntalahden, Kuurnan, Mainuan, Murtomäen, Paltaniemen ja Vuoreslahden kirjastot sekä Salmijärven ja Vanhainkodin laitoskirjastot.
- 1972 Kajaanin kaupunginkirjaston johtajaksi valittiin Elina Sarapisto.
Henkilökunta sai kuusi lukittavaa vaatekaappia.
Suoritettiin kirjastorakennuksen ulkomaalaus.
- 1975 Kirjastoauto otettiin käyttöön Kajaanin maalaiskunnassa, ja sillä korvattiin kuusi kyläkirjastoa – jäljelle jäivät vain Nakertajan, Kuurnan, Kuluntalahden ja Murtomäen sivukirjastot.
- 1976 Lukusali muutettiin Pienteollisuustaloon Linnankadulle.
Pääkirjastossa otettiin käyttöön lainauskamera.
Kuurnan sivukirjasto muutti Kuurnan koulun yhteyteen Kätönkujalle ja sai päätoimisen sivukirjastohoitajan.
Kajaanin kaupunginvaltuuston 325-vuotisjuhlakokouksessa 11.9. päätettiin uuden kirjastotalon rakentamisesta.
Kirjastotalon suunnittelutoimikunta esitteli mahdolliset alueet uuden kirjaston sijoituspaikaksi: Hallintorakennuskortteli, Hyökyn tontti, Kruununpuodinmäki, Suvantorannan tontti ja Sissilinnan tontti.
- 1977 Kajaanin kaupungin ja maalaiskunnan kuntaliitoksen seurauksena niiden kirjastot yhdistettiin. Tämän jälkeen pääkirjaston ohella oli seitsemän sivukirjastoa, viisi laitoskirjastoa ja kirjastoauto.
- 1978 Lehtikankaan sivukirjasto muutti nykyisiin tiloihinsa Laajankankaankadulle ja siellä otettiin käyttöön lainauskamera.
Kajaanin kaupunginkirjaston 100-vuotisjuhlaa vietettiin 12.11.
- 1979 Kaupunginvaltuusto päätti uuden kirjaston sijaintipaikaksi Kruununpuodinmäen tausta-alueen.
- 1980 Teppanan kirjasto remontoitiin ja siirryttiin kameralainaukseen.
- 1981 Arkkitehtitoimisto Seppo Valjus Ky:n toimittamat uuden kirjastotalonpiirustukset hyväksyttiin.

- 1982 Kirjaston luettelointi sekä kotiseutuosaasto muutettiin Pienteollisuustalosta kadun toiselle puolelle.
- 1983 Uuden kirjastotalon rakentaminen alkoi joulukuussa.
- 1985 Vanha kirjasto oli auki viimeisen kerran 24.8.
Uusi kirjasto avattiin asiakkaille 16.9.
Teppanan sivukirjasto Ilmarintiellä suljettiin.
- 1986 Kirjastotalon vihkiäiset olivat joulukuun 13.–14. päivänä.
Pääkirjastoon hankittiin yksi tietokone lapsille ja toinen tiedonhakua ja tutkijoita varten.
- 1987 Musiikkiosaasto avattiin.
- 1988 Kajaanin kaupunginkirjastosta tuli Kainuun maakuntakirjasto.
Videofilmien lainaus aloitettiin.
Kirjastossa otettiin käyttöön kotimaisia tiedonhauntietokantoja kuten Minttu, Tenttu, Helecon, Medic ja Finlex.
Kirjaston julkaisema lehti Kyltyyri ilmestyi ensimmäisen kerran. Lehtiä tehtiin vuosien varrella yhdeksän kappaletta, viimeisen numeron ilmestyessä 1992.
- 1989 Atk-pohjaiseen tietorekisteriin siirtymisen valmistelut aloitettiin.
Käyttöön otettiin uusi kirjastoauto, jossa oli tekniset valmiudet atk-pohjaiseen lainausjärjestelmään.
Uusien kirjastoaineiston varastointi- ja poistamisohjeiden mukaisesti kirjaston ylijäämäkirjoja sai alkaa myydä.
- 1990 Purolan sivukirjasto siirtyi Lohtajalle.
- 1991 Aineiston vieminen atk-rekisteriin aloitettiin.
Kirjastossa otettiin käyttöön yleisöpääte, josta voi selaila kirjaston aineistoluettelo. Sen jälkeen kortistoon ei enää viety uusia tietoja.
Lohtajan kirjastossa aloitettiin kaunokirjallisuuden aiheenmukainen luokittelu.
Nakertajan kirjaston toiminta lopetettiin.
- 1995 Siirtyminen PALLAS-kirjastojärjestelmään.
Muoviset kirjastokortit otettiin käyttöön.
- 1996 Kirjastoon avattiin Internet-yhteys.

- Kajaanin ammattikorkeakoulun kirjaston tiedot liitettiin samaan PALLAS-kirjastojärjestelmään kaupunginkirjaston kanssa.
- Pääkirjaston parkkipaikka kunnostettiin.
- 1997 Kajaani-instituutin kirjaston tiedot liitettiin kaupunginkirjaston ja ammattikorkeakoulun yhteisjärjestelmään.
- 1998 Internet-yhteys kirjaston aineistotietokantaan avattiin.
- 1999 Otettiin käyttöön uusi asiakkaiden käyttöliittymä PallasProIntroActive, jossa asiakkaat voivat hallita omia tietojaan ja tallentaa kirjatietoja omaan virtuaalisiin kirjahyllyihin. Kokeiltiin myös mahdollisuutta tilata itse kaukolainaksi teoksia Rovaniemen ja Oulun kaupunginkirjastosta sekä Varastokirjastosta.
- 2000 Pääkirjastoon asennettiin kameravalvonta.
- Kajaanin kirjasto aloitti maksuttoman kotipalvelun.
- Miljoonan lainauksen raja ylittyi ensimmäisen kerran Kajaanissa.
- Kajaanin kaupunginkirjaston ja ammattikorkeakoulun kirjaston yhteinen tietokanta liitettiin haettavaksi yhdessä Kainuun kirjastojen Havukka-tietokannan kanssa.
- 2000-2003 Etelä-Savon, Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan ja Kainuun kirjastot toteuttivat yhdessä EAKR-hankeeseen: ELEF – Electronic Library of Eastern Finland. Sen tuloksena Kajaanin kaupunginkirjastoon perustettiin Caiania-tietokanta maakuntakokoelman luetteloksi ja tallennettiin Kainuun Museon kirjat Kajaanin kirjaston tietokantaan. Kainuussa projektiin osallistuivat myös Suomussalmen ja Kajaanin ammattikorkeakoulun kirjastot sekä Oulun yliopiston Kajaanin yksikön kirjasto.
- 2001 Kajaanin pääkirjaston vanhat ulko-ovet vaihdettiin.
- 2003 Kajaanin kaupunginkirjaston kaikissa toimipisteissä otettiin käyttöön automaattinen kävijätilastointijärjestelmä.
- 2004 Kajaanin kaupungin uudeksi kirjastotoimenjohtajaksi valittiin Erkki Romppainen.
- 2005 Kaksi ensimmäistä lainausautomaattia hankittiin kirjastoon.
- Kainuun, Oulun ja Lapin maakuntakirjastot sekä yliopisto- ja ammattikorkeakoulukirjastot ottivat käyttöön yhteisen tiedonhakuportaali Pohjanportin.
- 2007 Vuolijoki liitettiin Kajaaniin – Vuolijoen kunnankirjastosta tuli Otanmäen lähikirjasto.
- Kajaanin kaupunginkirjastoon hankittiin PressDisplay -palvelu.
- Kirjastopalveluiden saanti mobiilipalveluna matkapuhelimeen mahdollistui.
- 2008 Kainuun kirjastojen tietokannat yhdistettiin – kirjasto oli suljettuna 17.–23.11.
- ATP Origo -tietojärjestelmä korvasi vanhan IntroActive-järjestelmän.

- Kajaanin pääkirjasto liittyi liikuntavälineitä lainaavien kirjastojen joukkoon.
- 2009 Uusi kirjastoauto ”Kippe” otettiin käyttöön korvaten sekä Kajaanin että Vuolijoen vanhat kirjastoautot.
- 2010 Kirjastoon hankittiin sähköiset asiakaspalvelupöydät.
- Kuurnan lähikirjasto Kisatien liikekeskuksessa suljettiin.
- 2011 Pääkirjaston asiakkaille alettiin tarjota mahdollisuutta digitoida VHS-kasetteja DVD-levyille.
- 2012 Kainuun kirjastojen yhteinen kirjastojärjestelmä uusittiin – käyttöön otettiin Axiell Aurora -järjestelmä. Kajaanin kaupunginkirjaston kaikki lainauspisteet olivat suljettuina 14.11.- 9.12.
- Lönnot-Lounela -kirjastokokoelma siirtyi Kajaanin kaupunginkirjastolle Kajaanin yliopistokeskuksen kirjastosta.
- Vuoden kirjastokehittäjä -palkinto myönnettiin Kajaanin, Keravan ja Seinäjoen kaupunginkirjastoille.
- 2013 Lukukoiratoiminta alkoi pääkirjastossa.
- 2014 Kirjastotaloon tehtiin kattoremontti.
- 2015 Kaupunginkirjaston lukusalin arki-aamujen aukioloajat aikaistuiivat tunnilla kello yhdeksään.
- E-kirjojen lainaus aloitettiin.
- Lehtikankaan monitoimitalon rakentaminen aloitettiin. Peruskivi muurattiin 5.11.

Koonnut: Salla Voutilainen